

OBČANSKÉ FÓRUM TRUTNOV PRAVODAJ

Číslo 12

7. března 1990

Cena 1 Kčs

Jihoslovanská 35, 541 01 Trutnov, telefon 6548, konto : Komerční banka Trutnov

číslo účtu : 642 - 601

Strana a vláda
slavívaly
mezinárodní den ženy.
Nevíme, komu prospěl,
ale pro českou ženu
neměl ceny.

-br-

OKRESNÍ SNĚM OF JIŽ 10. BŘEZNA V BÍLÉM DOMĚ

Každá revoluce prochází určitým vývojem. Jsme ve zcela jiné situaci než v listopadu 1989. Jsme politickým hnutím, které v zájmu všech občanů, neorganizovaných v politických stranách, chce být úspěšné.

Přišel tedy čas, kdy je nezbytné sejit se na úrovni celého okresu Trutnov, zhodnotit dosavadní práci, zejména se však domluvit, jak co nejlépe zvládnout úkoly, které nás v nadcházejícím období čekají.

Proto přípravný výbor Občanského fóra okresu Trutnov svolává:

SNĚM OBČANSKÝCH FÓR okresu Trutnov
na s o b o t u, 10. března 1990,
v 10.00 hodin v Bílém domě v Trutnově.
(nová budova bývalého OV KSČ v Trutnově)

Program sněmu:

Zahájení - schválení jednacího a volebního řádu, komise pro volby - zpráva o dosavadní činnosti OF a hlavních úkolech při přípravě voleb a při zpracování programu OF - zpráva o hospodaření OF - diskuse - volby okresních orgánů OF - posouzení předběžných návrhů kandidátů na poslance a zástupců OF okresu Trutnov do ústředních orgánů OF - stanovení úkolů pro příští období - závěr jednání.

Sněmu se zúčastní delegáti OF měst a obcí okresu Trutnov. Podrobnější informace jsou obsaženy v dopise, který přípravný výbor OF Trutnov rozeslal dvaceti OF spádových oblastí okresu.

za OF Trutnov: PhDr. Hübl, ing. Šmíd

MĚSTSKÝ SNĚM OF · TRUTNOV JIŽ ROKOVAL

V pondělí, 5. března 1990, se v sále restaurace Družba v Trutnově sešel první městský sněm Občanských fór Trutnova. Sešlo se na něm celkem 126 delegátů a hostů, kteří zastupovali 51 OF závodů a institucí.

Jednání zahájil ing. Zdeněk Šmíd, který neopomněl přivítat hosty, místní představitele politických stran, které podporují program OF, tedy ČSS, ČSL, Strana zelených a Čs. sociální demokracie. Pak seznámil přítomné s programem sněmu: výměna zkušeností z činnosti jednotlivých OF a volba Městské rady OF v Trutnově.

Poté se slova ujal ing. Aleš Bouda, mluvčí KC OF Trutnov. Ve svém vystoupení kriticky zhodnotil činnost KC OF v Praze, stejně tak vyzdvihl klady i záporny činnosti OF v Trutnově.

Po jeho vystoupení se rozproudila diskuse, která plnila hlavně seznamovací funkci, neboť v takovém počtu se místní aktivisté OF sešli v Trutnově poprvé.

Pan František Vacek vzpomněl ohlasu cesty Václava Havla do USA, i tento ohlas zavazuje všechny občany k větší aktivitě ve veřejně prospěšné činnosti, Ladislav Tomm a ing. Eugen Král, CSc. hovořili o činnosti sekcí OF, voleb a kooptací poslanců se týkala vystoupení Františka Brože, ing. Jaroslava Krška, pana Špalka, ing. Josefa Erbeny a ing. Vlastimila Šubrtu, o aktivitě směřované k mládeži a o jejich postojích mluvili pan Ambrož, PhDr. Vladimír Wolf a Tomáš Svoboda. K problémům OF na závodech, hlavně o těžkostech s výměnami zkompromitovaných komunistů ve vedoucích funkcích hovořili pan Jirman, paní Zápлатová, pan Horký i pan Vlček, kteří zároveň upozornili na nebezpečí, vyplývající dosud z relativně pevného postavení místního aparátu KSČ, což pregnantně formuloval pan Miroslav Šafařík.

Městský sněm OF Trutnov pozdravil i předseda MěNV Trutnov, pan Grundman, který z OF vyšel.

K některým vystoupením se podrobněji vrátíme v příštím Zpravodaji.

Po diskusi se sněm dohodl na osmnácti kandidátech do Městské rady OF v Trutnově s tím, že devatenáctý člen bude kooptován z řad členů OF ČSD Trutnov.

Většinou hlasů byla zvolena Městská rada OF Trutnov ve složení:

Ing. Aleš Bouda, František Brož, ing. Josef Erben, Vilém Čermák, František Haas, Vladimír Kaláb, ing. Jaroslav Kršek, Jiří Paták, Pavel Pokorný, Vlasta Ryběřová, Tomáš Svoboda, Miroslav Šafařík, ing. Zdeněk Šmíd, ing. Vlastimil Šubrt, Zuzana Treštrová, František Vacek, PhDr. Vladimír Wolf, Božena Zápлатová.

Plénium zvolilo i kontrolní komisi OF Trutnov: ing. Josef Roubínek, ing. Wilhelma Kulhánková, Petr Luhan.

Na návrh ing. Boudy bylo zvoleno i kolegium Městské rady OF Trutnov, které tvoří: MUDr. Karel Horák, Radek Langhamer a ing. Libor Novák.

Vl. Kaláb

T. G. MASARYK: 7.3.1850 - 14.9.1937

- Demokracie není jen formou státní, není jen tím, co je napsáno v ústavách, demokracie je názor na život, spočívá na důvěře v lidi, v lidskost a v lidství, a není důvěry bez lásky, není lásky bez důvěry. Řekl jsem jednou, že demokracie je diskuse. Ale pravá diskuse je možná jen tam, kde si lidé navzájem důvěřují a poctivě hledají pravdu. Demokracie, to je hovor mezi rovnými, přemýšlení svobodných občanů před celou veřejností.
- Demokratický ideál není jen politický, je i sociální a hospodářský. Komunismus odmítám. Bez individualismu, bez nadaných a vynalézavých jedinců, bez schopných vůdců, bez genů práce pro společnost se nedá rozumně a spravedlivě organizovat. Ta přirozená rozmanitost musí být uspořádána dělbou a hierarchií funkcí a práce. Není možná organizace lidí bez nadřazených a podřazených, ale musí to být práce organizace a ne privilej, ne aristokratické panování, ale vzájemná služba. Demokracie potřebuje vůdců, ne pánů.
- Žaluje se na politické strany. Právem, pokud ty strany hoví stranickému sobectví. Ale strany přece nejsou a nemohou být jiné než průměr jejich voličů. Jedno musíme na stranách žádat stále a stále: aby za své poslance a představitele vybíraly slušné, politicky schopné a vzdělané muže a ženy. Pro mne je politika a demokracie včr nesmírně vážná: práce, řekl bych, pro ty nejlepší a nejvybranější lidi.

sestavil - ek-

OPĚT ZNÁMÉ METODY ???

Pan J. Svoboda poslal na OF Trutnov dopis: "Takovéto letáky kolují po trutnovském okrese..." K dopisu byl přiložen velice zajímavý text. Myslíme si, že s jeho zněním by se mělo seznámit co nejvíce lidí. Předpokládáme, že komunisté se od oběžníku distancují, jako od provokace. Kéž by to jen provokace byla! Bohužel, rozhlédnete-li se kolem sebe, mnohé zásady oběžníku jsou již uplatňovány v praxi.

Praha 6.1.1990 - informační a propagační oddělení při ÚV KSČ

Oběžník č. 2

Soudružky a soudruzi, pracující stranické inteligence, dělníci, pracující rolníci:

Dostávají se vám do rukou závazné zásady, jež možno shrnout jako dokument doby. Nedejte se zviklat a buďte právě dnes věrnými členy, zocelenými bolševickými zkušenostmi.

Naše strana vás dnes právě potřebuje. Máme pro vás pádné argumenty, kterým musíte věřit, že tato doba je jen přechodná a že jednou zase budeme u moci MY a pak už nikdy se nebude opakovat tak trapná situace, do jaké nás někteří naši vedoucí soudruzi dostali. Proto:

1. V OF máme své lidi, kteří tam sice působí pro tak zvané "demokraty", jako horliví členové, ale ve skutečnosti narušují činnost a získávají tak občany na svou stranickou linii. Vstupujte do OF a budete dostávat od KSČ pokyny. Zanášejte do OF sváry a diskreditujte jejich členy za každou cenu. Z OF musí odejít ti, kteří jsou skutečně našimi nepřáteli. Vy všichni ostatní se snažte o to, aby se od nich veřejnost odvrátila.
2. Komunisté, za každou cenu se snažte vydržet na svých místech alespoň do voleb, protože budeme mít dost vlivu na voliče jedině, když budete na vedoucích místech a počítejte se strachem, který nevymizel.

3. Jakékoli stranické připomínky k soudruhům ve funkci kvalifikujte jako trestný čin pro napadání osoby a veřejného činitele. Trvejte na prokurátorovi a civilním soudu. Soudci a prokurátoři jsou na naší straně a zákony také.
4. Projevujte solidaritu s odstavenými funkcionáři. Propagaci zaměřte tak, aby se z vás stali mučedníci národa.
5. Napadejte tak zvané demokratické zřízení jako zvláštní násilí. Jedno zlo, které na nás neprávem svalovali, nahrazují druhým horším a nastoleným zlem "lidské tváře".
6. Prezident Havel - jeho výroky o násilí a nenásilí a vzájemném dorozumění vysvětlujte tak, že se nemá používat jakéhokoliv nátlaku, jinak že se porušuje základní článek /demokracie/. Obhajujte se jeho slovy, tím nám dal do rukou ohromnou zbran.
7. Nastává boj o získání závodů, družstev /JZD, ČSST/, obcí a malých měst. Zde se hřežte roli, vy, sedření drobní pracující a operujte: NASTUPUJE KAPITALISMUS? BUDE NEZAMĚSTNANOST!
Zdůvodňování odborníků na jakýchkoli stupních bagatelizujte jako fráze, jimiž veřejnost ohlupují.
8. Mezi studenty, kteří byli zmanipulováni dochází již k prvním rozporům. To je naše dílo, soudruzi, ne jejich. A tak by to mělo jít všude.
9. Při ponižujících procesech se braňte "musel jsem", to byla taková doba. Každý z OF také pomáhal straně, aby se udržel v práci. /Využijte toho./
10. Zveličujte jakékoliv chyby, jichž se "demokraté" dopustí. Rozšiřujte a vyhledávejte argumenty. /poctiví členové KSČ vám v tom pomohou./

Pokládejte tento oběžník za přísně důvěrný!!!

Čest naší záslužné práci !

Propagační středisko ÚV KSČ

IVAN MEDEK · HLAS AMERIKY · VÍDEŇ

14. února 1990 navštívil studenty pedagogické fakulty v Hradci Králové dlouholetý hlasatel Hlasu Ameriky, pan Ivan Medek s manželkou. Při osobním setkání se pan Medek zajímal o podrobnosti vyšetřování smrti mého bratra, Pavla Wonky. Z večerní besedy pana Medka se studenty jsem zaznamenal:

Otázka: Jak si v zahraničí představují spolupráci s čs. rozhlasem?

IM: Jak je mi známo, radio Luxemburg projevilo zájem o vysílání v Československu ve spojitosti s reklamami, které by platily západní firmy. Tyto firmy důvěřují nové, mladé generaci v ČSSR, kde je dost mladých lidí, kteří chtějí vzít věci do svých rukou. Ekonomika v ČSSR není tak zatížena obrovskými dluhy jako v MLR nebo PLR, kde je motivace lidí minimální. Pro západní firmy se v případě zlepšení ekonomické situace reklama asi vyplatí. Mladí lidé nejsou zatíženi minulostí, nemají strach o svá místa, protože žádná nemají, na rozdíl od těch starších, kteří mají zájem držet se svých židlí.

Otázka: Jak se díváte na možnost sjednocení Německa?

IM: Každý nenormální stav se musí jednou vrátit do normálních kolejí. Tento stav byl vytvořen po 2. světové válce. Je nutno zrušit blokový systém. Budoucnost světa musí vycházet z budoucnosti likvidací pásem. Sjednocení Německa je pozitivní věc, která odpovídá přirozenému trendu ve světě. NSR je stát federativní, který se rázně vypořádával se svou nacistickou minulostí, jsou tam stavěny a řádně udržovány pomníky, které uctívají památku Židů. A tato fakta jsou u nás léta popírána. Tato země má ve svých zákonech a praxi mnohem více demokracie než si uvědomujeme. Např. Policie nemá právo na silnici kontrolovat doklady, má na to právo až tehdy, když se stane dopravní přestupek. Když se některý řidič ohradí proti policistovi, který se ho snažil legitimovat, aniž došlo k přestupku, dokáže toho využít patřičně tisk. Neustálá kontrola činnosti úřadů tiskem je nutná a přitom je nemožné, aby si dělal někdo něco, s čím lidé nesouhlasí. Kontrola státu veřejností pomocí novin, to je velká záruka. Když někdo bude mít možnost, ať se do NSR jede podívat a uvidí, jak jej srdečně přijmou jak v obchodě, tak i na ulici. Je to pohled ze zahlceného trhu, který perfektně funguje, na zdejší obrovské prázdno.

Otázka: Co říkáte situaci v jiných soc. státech, např. na Kubě, ve Vietnamu?

IM: Kuba - to je naprostá tragédie, poslední záchvěv socialismu, který byl vybudován i za naše peníze. Vietnam - Vojenská pomoc Vietnamu, to byla legální věc. Byla ovšem tragédie, že se Amerika dostala pod obrovský mezinárodní tlak a generálové dostali příkaz válku nevyhrát, pouze ji udržovat. Tato nevyhraná válka dodnes tíží Američany. Co se stalo potom, když zemi ovládli komunisté, bylo hrůzné. Krvelačnost komunistů byla strašná. To, co se stávalo za války, se nedalo srovnat s hrůzami, které tam prováděli komunisté.

Otázka: Nezdá se Vám, že je zde revoluce příliš sametová?

IM: Ano zdá, ale nemyslím, že by se zde mělo střílet. Mnoho lidí se zapojilo do revoluce až tehdy, když zjistili, že se jim nemůže nic stát. Mnoho lidí statečných před revolucí do toho šlo, i když je to mohlo stát vězení, zdraví atd. Pro tyto lidi to nebyla něžná revoluce. Víme, že před revolucí bylo mnoho událostí, bylo mnoho politických vězňů, smrt vězně své-

domí Pavla Wonky, Několik vět, práce WONS - ti všichni do toho šli s rizikem. Nevyčítám to těm méně statečným, lidé byli po léta zastrahováni, byly tvrdé postihy atd. Komunisté vědí, že již nemohou získat zpátky moc, pro ty staré typy je to prohrané. Budou se ale pokoušet diskreditovat, otravovat ovzduší např. těmito argumenty: Podívejte se, to za nás nebylo, nezaměstnanost, rušení podniků atd. Komunisté již před revolucí plánovali rušení nerentabilních podniků, které je spojeno s propouštěním lidí a spoléhali na nepokoje, které by to zakryly. Kalkulace to byla velmi špatná. StB vypustila zprávu o smrti studenta Martina Šmída, která se obrátila proti nim. Lidé se nezalekli a vyšli do ulic v daleko větším počtu. Moc chytrý tah to od nich nebyl. Komunisté měli velkou snahu vše zdůvodňovat těžkými represemi, ale překalkulovali a záměry se jim naštěstí nepovedly. Jaké navrhuji řešení: Tržní hospodářství po vzoru NSR a Francie. Do Evropy jsme se již vrátili a mnoho lidí se musí smířit s tím, že je již jen podřídník, jako mezičlánek, je zbytečný. V tržním hospodářství si podnik prodává a vyváží sám. Na západě je přirozený jev, že se vlády střídají. V Anglii min. předsedkyně Teacherová převzala hospodářství také ve velmi špatném stavu a vidíte, co dokázala. U nás se přes 40 let bere na úkor budoucnosti a průmysl vyrábí bez inovací již jen s velkými obtížemi. A to vše na úkor budoucích generací.

Otázka: Jaký je Váš názor na to, že někteří lidé, hlavně na vesnicích, si stále myslí, že KSČ je to nejlepší, co tady bylo?

IM: V tisku a na veřejnosti se málo zveřejňují zločiny komunistů a zneužívání moci. Ten strašný sestup, morální rozklad, to zavinili komunisté. Někteří lidé to nepochopí, ti zlí v KSČ to mohli dělat (např. prokurátoři, soudci) jenom proto, že byli v KSČ. Znal jsem dobrého člověka, ale velmi hloupého, který se stal členem KSČ a šéfem hudebního oddělení v Praze. Kdyby nebyl v KSČ, nikdy by se na takovou funkci nedostal. Moc toho se svou hloupostí ovšem napáchat nemohl, protože v jeho hlouposti jsme ho dokázali obejít. Je to vina KSČ, která si přivlastnila vedoucí roli a někteří mohli páchat nezákonné činy zcela beztrestně. V žádné jiné zemi, kde je více stran, by k tomu nemohlo dojít.

Jiří Wonka

JSEM PROFESOR HORÁK! SOUDRUZI, NÁŠ OV JDE DO ILEGALITY!

JIŘÍ DĚDEČEK V TRUTNOVĚ

Vernisáže výstavy fotografií "UŽ JE TO TADY", které zachycují Trutnov v r. 1968 a v r. 1989, se zúčastnil i básník a zpěvák Jiří Dědeček. S odevzdaně skeptickým optimismem mi odpověděl na několik otázek.

- Jaký máte vztah k Trutnovu?

JD: Jako město je mi lhostejný jako všechna ostatní, ale k lidem, kteří tady žijí, mám vztah samozřejmě kladný, protože dlouhá léta se o mě i o Honzu Buriana dobře starali. Mám na mysli zřizovatel-ský podnik tady.

- To znamená Dům kultury?

JD: Dům kultury, dříve se jmenovali nějak jinak, KP ROH, já vím, že se to na těch hlavičkách měnilo. My jsme měli v Praze potíže, to je známá historka, že jsme nemohli hrát ani být zřizováni, tak jsme se sem uchýlili. Tehdy tady krátkou dobu pracoval syn spisovatele Jiřího Marka Jiří Marek, nějak nás sem dostal do toho Domu kultury, taky tu byla Marcela Fraňková ze Rtně, tihle dva to zařídili a pak už to díky dobré vůli a péči všech jejich následovníků pracovalo samo.

- V posledních letech sílil tlak ze strany úřadů proti vaší osobě. Jaké byly tehdy postoje vedení Domu kultury, třeba ředitele Kábrta? Víím, že asi měl kvůli vám různé problémy.

JD: Určitě měl kvůli mně dost problémů, něco jsem se dověděl v náznacích od něj, něco od jiných lidí. Myslím si, že se choval velmi statečně, ani texty nechtěl číst těch písniček. Největší průšvih byl totiž z poslední Lipnice, kde vystoupil Havel. Po tý Lipnici ho prý všude volali, jak mi lidi říkali, a promítali mu to moje vystoupení - a on ani mně neza-kázal, resp. ani mně nedoporučil, abych ty texty nehrál, ty písničky. On mi jenom řekl, ať uvážím, kde se to hodí a kde se to nehodí, čímž mínil, jak jsme se společně shodli, vlastně kapacitu sálu. Když zazpíváte, nebo tenkrát když člověk zazpíval něco velmi protistátního pro padesát lidí, byla menší šance, že z toho bude průser, než když je to pro sportovní halu. Takže to bylo v podstatě to jediný, jediný, co se mi od Kábrta dostalo, řekněme jako nějaký ... umravnění. Jinak byl velmi, velmi ke mně tolerantní a zdvořilý, vždycky.

- Ovšem sám jste tady dlouho vystupovat nemohl, kdy jste tady vystupoval naposledy?

JD: Já si nemyslím, že by to bylo ale věcí nějakého zákazu, že by mě v Trutnově někdo zakazoval, nechtěl..., možná že nějaký ideologický tajemník na národním výboru, to se může stát, ale spíš..., já jsem v Trutnově hrával nejdřív s Honzou a potom sám dost často a zdejšímu publiku jsem se i trochu přejedl, domnívám se. To byl jeden důvod. Druhej, poměrně dobrej pro mě i pro Dům kultury, no..., radši tady moc neukazovat, co všechno pod touhle hlavičkou po republice provádím, protože kdo ví, jestli by na toho Kábrta nebyl učiněn takový tlak, že by mě m u s e l pustit, že? Protože samozřejmě je jenom organizací ROH...

- Jak to bude teď s vámi dál? Dům kultury už asi potřebovat nebudete...

JD: Nejde o potřebu, jde o skutečně dobré a už zaběhnuté vztahy, i co se týče těch ekonomických záležitostí. Já si nemusím s ničím dělat starosti, jezdím, sice to není za profesionální honorář, ale nicméně oni mi jednou měsíčně ty bloky sečtou

a pošlou mi peníze a posílají je včas, nekradou z nich, jako se to dělo na agenturách - a neřeknou mi třeba v květnu, že už nemají na výplaty a že musím počkat do října. Zatím nevidím důvod, proč bych se měl toho partnerství vzdávat, pokud oni sami nemají jiné plány.

- Jak se vám hrálo na onom památném setkání na Letné?

JD: Mně se hrálo technicky špatně - a psychicky skvěle. Nejsem zvyklý hrát ve stoje, s nohou na židli, přes koleno kytaru položenou, to bylo velmi nepříjemné, dále mráz, to je druhá věc, která člověku nepomůže a já jsem třičtvrté hodiny čekal s kytarou na mrazu, mně popraskal lak a ztuhly mi prsty. Další věc, která byla nepříjemná technicky, byla obrovská růžice mikrofonů, která člověku zakrývala obličej, že jsem neviděl vůbec nic. Já jsem prostě přistoupil před ty mikrofony a měl jsem takhle obalenou hlavu.

- No, ale mluvmě teda o té "prdeli", která vzrušila národ.

JD: Já myslím, že přeháníte, to jenom část národa na to zareagovala a reakce byla úměrná kvocientu, čím vyšší kvocient, tím menší reakce. Tu písničku jsem vybral večer předtím, většina členů OF ji znala, navíc tajemník pana prezidenta Vladimír Hanzel je zároveň mým producentem u Pantonu, takže můj repertoár zná dokonale a v rukou každého toho důležitýho člena OF byl takový ferman, takový bodák - a na tom bodáku byl sedmý bod před Alexandrem Dubčekem a já nevím po kom, sedmý bod Jiří Dědeček: Vraťte mi nepřítel. Chci tím říct, všichni to věděli a i určitý úmysl, předpokládám, byl v tom, že mě zařadili takhle brzy, že to je píseň razantní. Všichni vědí, že takový písničky dělám, tuhle zpívám od března roku 89, objed jsem s ní celou republiku. Jiná věc je, jestli já jsem si tuhle písničku vhodně na tu Letnou vybral - a druhá věc je ta, co mi provedla televize. Co se týče výběru na Letnou, myslím, že jsem ji nevybral dobře. Vůbec, já jsem na tý Letný vůbec být neměl, ani mě tam neměli zvat. Jenže takový pozvání se těžko odmítá. Nechci se srovnávat s panem Vaculíkem, ale v podstatě tím vyzněním svých věcí jsem na tom podobně. To nejsou revoluční písničky. Každá z nich je skeptická a každá z nich je dvojaká nebo trojaká a rozhodně se do revolučních časů nehodí. Tam jsou potřeba jednoznačné myšlenky: v jednotě je síla - no to je přece blbost, to není žádná pravda, v jednotě je především zrada, že jo, ale dobře, pro ty revoluční časy se to hodí. Já takovou písničku nemám. Takže jsem lovil z těch, který se nějak nejvýrazněji politicky angažujou - a to byla na Václavském náměstí ta básnička "Kdybych měl velikej hever" a na Letný to byla tahleta písnička. Měl jsem bejt chytřejší a říct, že tam nechci. Jenže, když vám nabídnou zahrát pro třičtvrté milionu lidí, to se těžko odmítá. No - a to, co mi provedla televize, to je prostě..., to je skandál, to se nedělá, nastříhnout začátek a konec a do toho rozhovor, to je opravdu ošklivý, ale udělal to pan Hrabovský a toho už i Havel kritizoval onehdá na tiskové besedě za nějaký jiný postupy.

- Můžeme se ještě dotknout atmosféry Letní filmové školy v loňském roce tady v Trutnově. Já jsem vás tady osobně viděl mnohokrát v kině, tedy jaká tady byla atmosféra - narůstalo tady nějaké napětí? Byl tady i pan Rejžek...

JD: Minulým vedením z letní filmové školy byli vyloučeni tři lidé, to byl Rejžek, moje žena Tereza Brdečková a ještě myslím Jiří Císlar, filmový kritik a teoretik. Ta atmosféra byla krásná, skoro bych řekl krásnější než teď, protože to bylo očekávání něčeho, o čem jsme věděli, že to přijde. Nečekali jsme tak brzy, nicméně jsme to samozřejmě věděli, že to přijde, jako když cítí vodu, to se nedá zatajit. Rejžek už tady v bulletinu Letní filmové školy psal, že se těší na děti, které budou vidět pana prezidenta šviháka s knírkem jemně ráčkujícího ve třídách na obrazech, projevil se jako prorok. Havlovi se prezident říká, myslím, už dva roky, v užším kruhu ho tak kamarádi nazývají. Já ne, já nejsem užší kruh, ale vím, že se mu tak říká. Takže ta atmosféra byla krásná, navíc jsme absolvovali výlet k němu na chalupu, kde jsem byl přinucen hrát některé jeho oblíbené písně...

- Jako například...?

JD: Například, to jsem hrál Pivo-rum, Holky z ČKD, Dres a tretry. Holky z ČKD má zejména rád, protože se tam zpívá "zírám jak čerstvě propuštěnej z basy", asi proto si to vybral, ale hrál jsem to na nějakou hroznou kytaru a on to bohužel nahrával na walkmana, takže je to usvědčující, teď to prodá Památníku národního písemnictví a já budu vypadat jak blbec. Je to hrůza.

- Ještě poslední otázku - jak se vám líbí naše výstava zde, v bývalém domě OV KSČ?

JD: Tak pozor, to mi nekladte, tuhle otázku, já jsem to ještě neviděl. Vy jste mě přepadl, sotva jsem přijel!

- Děkuji za rozhovor.

Pavel Dostál

Vraťte mi nepřítele!

Na vernisáži výstavy "UŽ JE TO TADY" básník a zpěvák Jiří Dědeček nejen hovořil, ale hlavně hrál a zpíval, stejně jako o pár hodin poté na veřejném vystoupení v Národním domě. Když uváděl svou proslulou písničku "Vraťte mi nepřítele", vrátil se ještě k setkání na Letenské pláni:

"Zahraju vám písničku, která byla špatně pochopena. Byla špatně pochopena, protože byla záměrně špatně interpretována, totiž ne celá.

Já jsem na té Letné, stejně jako všichni ostatní, kdo tam v rámci občanského fóra vystupovali, se domníval, že nás televize přenášší - a to od A až do Zet. Nepočítali jsme s tím, že pan Hrabovský bude mít pořád ještě v sobě ten mistr Prvních májů: jdou lidi, nejsou hesla, něco křičej, je to pořád stejný, tak si nastřihnem hovor, s někým, ne? At se diváci nenudí!

Stalo se to nejen mně, že jsem byl nastřižen hovorem, ale i několika dalším, kteří se pak rozčílili daleko víc, než já. Já jsem se nerozčílil, mně to přišlo jenom legrační a zároveň smutný. Pak jsem jezdil po venkově, v rámci toho stávkového hnutí, a všude se lidé ptali a říkali: ale jó, my proti vám nic nemáme, ale víte, tam, jak jste nás všechny to..., to nebylo dobrý, jak jste nás tam po-

slal. Já jsem jim říkal: ale vy jste slyšeli jenom konec té písničky, ona je dlouhá, to má devět slok - a je to nárek nad zpackaným životem. Mylně se domníváte, že je plná hoven a prdelí..., je to něžná, slušná píseň. Dokonce mi volala jedna taková přestrojená asistentka z filozofické fakulty, která na mě hystericky křičela do telefonu, že bych měl okamžitě si vyžádat deset minut v televizi a celému národu se omluvit! Já jsem jí řekl, že jednak to sám nemůžu, ať mi to vyžádá ona, že to rád přijmu, ale že moje omluva bude spočívat v tom, že tu píseň zahraju celou, nic víc - a ona mi sekla s telefonem..., no, už tam taky není..., mám totiž přátele na vysokých místech - takže, kdo se mi znelíbí, špatně skončí. Proč já bych ty moresy mít neměl, když mě to sedmatřicet let učili... To je ta písnička "Vraťte mi nepřítele". Pochopil ji správně akorát vedoucí ZO KSČ Autodopravy Holice, který napsal do hradecké Pochodně, že nechápe, jak občanské fórum mohlo dovolit, aby tam vystoupil zpěvák, který všechny komunisty poslal tam - tři tečky.

Jediný on pochopil - ale taky ne všechny, samozřejmě. To je mylná představa. Jenom ty, kteří za to můžou. A všichni za to nemůžou, to já vím taky. Když mi někdo pomáhal, tak to většinou byli komunisti..., nebo homosexuálové. Ale ani jedni ani druhí za to nechtěli ode mne žádné služby, vždycky to byly nezištné služby."

S autorovým laskavým svolením otiskujeme text inkriminované písně.

VRAŤTE MI NEPŘÍTELE

Já jsem přišel na svět v padesátých letech
Tenkrát slušný lidi auta neměli
To se jenom buržuj vozil v chevroletech
Po Praze jezdily starý tramvaje

Vraťte mi nepřítele

A jděte do háje

A jděte do háje

Nejšťastnější jsem byl v řadách Pionýra
Dostal jsem svou první bílou košili
Mám ji pořád doma, už je samá díra
Rukávy maj roztřepaný okraje

Vraťte mi nepřítele...

Miloval jsem vroucně stránky Dikobrazu
Kde se zesměšňoval kapitalista
Zpod cylindru šilhal po Sovětském svazu
V potměšilé tlamě doutník žmoulaje

Vraťte mi nepřítele...

Ó Sovětský svaze, hokejový králi
Jak mám zapomenout na ten rudý dres
Už tě pošpinili profesionály
Už je klidně pouštěj na ty turnaje

Vraťte mi nepřítele...

Hrávávali jsme si na narušitele
Naše pískoviště páchla diverzí
Popravili jsme ho, i když plakal v cele
Že už piky piky s námi nehraje

Vraťte mi nepřítele...

A té hrůzy z války, ze Spojených států
Co jsme pro ně nocí v pláči probděli
Tulívali jsme se do naručí tátu
Jako oni k srdci matky partaje

Vraťte mi nepřítele...

To je moje dětství, ostražitě, bděle
S ohněm v srdci, na rtech s písničkou
Umím nenávidět třídní nepřátele
Jejich přísluhovače a lokaje

Vraťte mi nepřítele a jděte do háje
Anebo do prdele

OPRAVDU SMETÁK

?

Bylo jednou jedno sídliš-
tě, na československé poměry
spíše menší, jen 9 panelových
domů s téměř 300 byty a asi
tisícem obyvatel. Domy stály
v řadě na břehu řeky Úpy, za
řekou zpočátku ještě koupali-
ště, dnes dlouholetý pomník
akce "Z", a okolo kopce a le-
sy. Jedinou nevýhodou sídliš-
tě, mimo běžných sídlištních
nevýhod, byla státní silnice
vedoucí podle domů od Trutno-
va do Poříčí, jinak se, mys-
lím, jako jediné v Trutnově
celkem povedlo.

Za pár let po jeho dokon-
čení, jistě jste z předcháze-
jících slov poznali, že jde
o Stadion II, lidově "Smeták"
zvané, byla proti sídlišti
na druhé straně silnice po-
stavena čerpací stanice Ben-
ziny. Veškeré protesty obyva-
tel proti výstavbě byly mar-
né, zvýšené zatížení životního
prostředí hlukem a zplodi-
namí prý bylo podle měření
v normě.

Jediným důvodem výstavby
čerpací stanice na tomto místě
však byla strategická po-
loha v případě příjezdu dal-
ších správcených armád ze
směru od Královce. A aby bylo
vše pojištěno, byl také zpe-
něn podklad trávníku kolem
stanice ve směru od Náchoda.
Tato verze se však nesměla
říkat nahlas.

Nikdo nikdy pravděpodobně
neměřil, kolik oxidu dusíku,
sloučenin olova a jiných těž-
kých kovů se dostane otevře-
nými okny do bytů obyvatel
"Smetáku", do ložnic a dět-
ských pokojů. Lidé dostali by-
ty, tak ať jsou rádi. A lidé

rádi byli, přestali reptat,
člověk si časem zvykne na
všechno. Zjistí-li, že jeho
hlas není oslyšen, přestane
se ozývat.

Neozval se ani tehdy, když
se na sklonku léta loňského
roku začalo na jediné velké
ploše zeleně vedle sídliště
směrem k Poříčí vyměřovat, ko-
pat a byl přivážen materiál
na stavbu 48 garáží. Lidé se
nahlas neozvali, i když vidě-
li, jak necitlivě bude řada
garáží zasahovat do architek-
tury sídliště, jak budou muset
dýchat další zplodiny a jak
budou jejich děti zase méně
bezpečny. Neozvali se možná
i proto, že podle zaměstnání
stavebníků oněch 18ti roze-
stavěných garáží předem po-
znali marnost svých nářků
a stížností (dedukují pouze
z procentuálního zastoupení
státních zaměstnanců u již
dříve postavených šesti gará-
ží).

Teprve po 17. listopadu,
kdy padla totalita, se na Ob-
čanském fóru začaly objevovat
stížnosti na výstavbu těchto
garáží. Stavební sekce OF ty-
to stížnosti projednala dne
26.1.1990, další jednání pak
bylo přímo na staveništi dne
2.2.90 za účasti místopředsedy
MěNV ing. Brychty, zástupce OF
ing. arch. Hanuse, některých
stavebníků, zástupců stavební
sekce OF a projektanta pana
Turka.

Po prostudování a zvážení
všech získaných podkladů a in-
formací byl přijat tento zá-
věr: zastavit započatou stav-
bu garáží a přezkoumat vydání

stavebního povolení pro 30 ga-
ráží. U 18ti rozestavěných ga-
ráží zrušit vydané stavební
povolení ve smyslu stavebního
zákona až do dořešení celé zá-
ležitosti.

Ve zdůvodnění se pak uvádí,
že projektová dokumentace po-
strádá urbanistické a archi-
tektionické řešení, začlenění
objektu do bytové zástavby
a venkovní zeleně má prokaza-
telný vliv na zhoršení život-
ního prostředí vznikem hradby
cca 100 m dlouhé bez jakéhoko-
li členění. Výstavba dále oh-
rožuje bezpečnost na pěším
chodníku podél horkovodu, ne-
zapadá vhodně do krajiny, o-
mezuje plochy zeleně, brání
provětrávání prostoru zatíže-
ného nadměrnými exhalacemi.

Stavební sekce OF navrhuje
zpracovat urbanisticko-archi-
tektionickou studii a projed-
nat ji ve veřejně právním ří-
zení za účasti zástupců ob-
čanských výborů a obyvatel.
Konstatuje, že MěNV vydal
~~rozhodnutí bez předehozitého~~
projednání s veřejností a
zvýhodnil bývalou privilego-
vanou část obyvatel na úkor
ostatních. Pokud se týče roz-
dělení garáží jednotlivým
stavebníkům, předává tuto zá-
ležitost k řešení správní
sekci OF. O jejím jednání vás
samozřejmě budeme informovat.

Bylo jednou jedno sídliš-
tě, které i přes své neduhy
snad zůstane i nadále nejhez-
čím v Trutnově. O tom by měli
rozhodnout jeho obyvatelé.
Vzhledem k tomu, že hodně
z nich znám, věřím, že roz-
hodnou správně. I přesto, že
by garáž potřebovali taky.

František Brož

DOČASNÝ KOMPROMIS

Správní sekce OF v Trutnově vznikla jako
jedna z prvních sekcí už počátkem měsíce pro-
since 1989. Jejím hlavním úkolem od jejího
vzniku až po současnou dobu byla rekonstruk-
ce národních výborů, a to jak MěNV, tak i
ONV. Celkem měla 26 členů. Pracovala ve dvou
skupinách. Jedna skupina řešila problematiku
MěNV a druhá problematiku ONV. V obou skupi-
nách mělo zastoupení OF, dále pak ČSL, ČSS,
ČSSD, Zelení a Obroda. Své zastoupení v jed-
notlivých skupinách měla i OF MěNV a ONV.
Členové obou skupin správní sekce se scháze-
li pravidelně týdně ke svým jednáním. V pra-
covní skupině pro ONV měla zastoupení i OF
větších měst trutnovského okresu - Dvůr Krá-
lové n.L., Vrchlaví, Úpice, Hostinné a Žac-
lér.

Rekonstrukce rady ONV byla provedena na
plenárním zasedání, které bylo mimořádně svo-
láno na 10. ledna 1990, rekonstrukce rady
MěNV byla uskutečněna následujícího dne, 11.
ledna 1990. Další práce sekce pak byla zamě-
řena na rekonstrukci aparátu NV, to znamená
vedoucích odborů a jejich zástupců a po vy-
jití ústavního zákona o odvolávání poslanců
a volbě nových poslanců zastupitelských sbo-
rů i na rekonstrukci komisí a celého posla-
neckého sboru formou kooptace.

Kooptace poslanců ve spolupráci OF s os-
tatními stranami, včetně KSČ a NF do ONV pro-
běhla na řádném plenárním zasedání ONV dne
22. února 1990, do MěNV se uskutečnil na ple-
nárním zasedání dne 6. března 1990.

Činnost komise byla velmi náročná na čas,
jednání byla velmi obtížná, musela být řeše-
na řada konfliktních situací. Ne vždy se jed-
notliví členové komise setkávali s pochope-
ním při vyhledávání a projednávání kandidátů
na poslance do NV. Konečný výsledek práce té-
to správní komise je poznamenán řadou kompro-
misů, přijatých při závěrečných jednáních u
kulatého stolu.

ing. Josef Erben

VÁŽENÉ A MILÉ ♡

Nebýt převratných změn v naší společnosti, slavily jste tento týden jeden z bombastických komunistických svátků: Mezinárodní den žen. Ze všech masmédií by se na vás hrnuly oslavné ody, byl by zdůrazňován váš velký podíl na únorovém vítězství pracujícího lidu, na budování socialistické společnosti, na konzolidaci po krizovém období let 1968 a 1969, dalším rozvíjení reálného socialismu a tím posílení světové socialistické soustavy v čele se Sovětským svazem.

Váš výkvět, jak byly nazývány vyšší funkcionářky KSČ a ČSŽ, dále hrdinky socialistické práce, které jakýmsi záhadným způsobem plnily záhadné úkoly pětiletků za dva až tři roky, byl přijímán na Hradě a ústředním výboru a vyznamenáván. Rok co rok téměř stejné tváře a jen trochu ochablější prsa pod dalším kovem hvězd, srpů a kladiv. V oficiálních blahopřáních se jen tak mezi

řečí řeklo, že i když se pro ženy udělalo hodně, ještě je co zlepšovat, načež tyto vyslané za vše poděkovaly (také měly za co, neboť jich, jako privilegované vrstvy, se starosti naprosté většiny žen netýkaly). Slíbily za to, že se s ještě větším elánem vrhnou do dalšího rozvíjení socialistické společnosti. Pak následovala honosná receptce.

Mezitím miliony vás, matek, manželek a babiček, unavených a uštvaných prací, sháněním, domácností, starostmi o děti a rodinu, dostávaly od ROH ručníky, vázičky, toaletní potřeby či nejraději poukázky na odběr zboží (na fronty jste zvyklé, tak si něco kupíte samy), na pracovištích, kde nestrašil pás či úkolová mzda se otevřely lahvičky, jinde se objednala hospůdka či salónek a nastalo veselí se, což vyhovovalo hlavně mužům. Ti si také tento svátek libovali, za jednu kytičku té své se povyrazili s jinými, a

vlastně legálně. Jsou známy i některé nepěkné a nechutné dohry těchto komunisticko-odborářských oslav.

Myslím, že cílem nás všech by nyní mělo být vrácení hlavní úlohy žen od údernice, budovatelky a tím i živitelky k mateřství, rodině a výchově dětí. Rodina by opravdu měla být základem společnosti, společností by pak měla tuto staronovou úlohu ženy garantovat zákonnými normami.

Vážené a milé, oslavy se tedy chválabohu nekonají. Muži by měli jen slíbit, že k vám budou ohleduplnější a vlídnější, více vám pomohou a ti odpovědní že se budou zasazovat o ty zákonné normy. A až k vám přijdou ti vaši druhou květnovou neděli, na Svátek matek, s kytičkou a blahopřáním, buďte tak hodné a pochvalte je za to, že ten dnešní slib plní a že ty dva měsíce vám byli opravdu větší oporou než dříve.

A pak přemýšlejte o tom, že by bylo dobré vyhlásit od příštího roku Svátek otců. Možná si ho třeba už zaslouží.

František Brož

kapitalismus

diktatura proletariátu

reálný socialismus

foto Luboš Hledík

POLITEROTIKA

Tělo ženy je nástroj imperialismu. Modelky Playboye jsou nemorální, erotické filmy nestoudné. Nahota ženu ponižuje, fronty, montérky, mozoly ji ctí. To je v kostce krédo normalizace.

Delfín má možná jiná kritéria, ale pro člověka je lidské tělo krásné. Po tisíciletí inspirovalo sochaře, malíře i básníky. Jejich díla

jsou esteticky působivá, proč by "předlohy" těchto děl měly být amorální?

Nahota západních modelek však pópuzovala právě svou krásou a svěžestí. Rozradostněn pohledem by totiž člověk mohl mrknout po našich socialisticky emancipovaných ženách, "vyšlechtěných" nevhodnou stravou, nervozitou, spěchem a dřinou od rána do večera. A zapřemýšlet o přednostech socialismu.

Skoro bychom byli komunistickému puritánství vděční. Kolik lidí by se nechalo stříkat vodními děly, kdyby

ve stejný čas televize vysílala sexy show?

Teď se ve vlastní klube striptérství. Nelze se divit, že po letech hladu nejsou svlékající se děvčata někde přijímána zrovna kultivovaně. Civilizovanému pohledu na krásná těla se musíme učit.

Než dorazí i k nám, můžeme se potěšit erotickými filmy. Alespoň názvy. V programech satelitní televize je uvádí každý deník!

Vl.Kaláb

MEZI PRAHOU A TRUTNOVEM

Na sobotu, 3. března 1990, jsem pozval do Trutnova katolického kněze Václava Malého, jednoho z prvních signatářů Charty 77, známého moderátora listopadových demonstrací na Václavském náměstí a na Letné. V autě na cestě mezi Prahou a Trutnovem mi odpovídal na několik otázek.

Otázka: Byl jsi již někdy v Trutnově a jaké máš případné vzpomínky na pobyt u nás?

VM: V minulosti jsem navštívil Trutnov několikrát. Jednak jsem navštívil letní sídlo pana prezidenta Václava Havla na Hrádečku, jednak několikrát jsem pobýval a přespal v samotném Trutnově u svého přítele katolického kněze pátera Bohumila Šitavance, administrátora kostela v Trutnově-Poříčí. Takže Trutnov není pro mě neznámým terénem. Dnes vlastně přijíždím už do terénu hledaného.

Otázka: Co by jsi vzkázal jako katolický kněz křesťanům našeho města?

VM: Dovedu si představit, že pozice křesťanů v pohraničním okrese není snadná. Že žijí v menšině, že se musejí více než v kraji religiozním vyrovnávat s různými předsudky, existujícími proti náboženství a křesťanství. Chtěl bych je povzbudit, že na ně není zapomenuto, že patří do velké rodiny těch, kteří se hlásí ke Kristu. Že mohou v prostředí, často nemajícím porozumění pro jejich životní styl a pro jejich víru osvědčovat věrnost a zpřítomňovat tolik potřebné morální a etické hodnoty, vyplývající z Evangelia.

Otázka: Jsí přední signatář Charty 77 a zároveň VONSu, Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. V minulých dobách tě to stálo mnoho ústrků, mnohokrát jsi byl šikanován a pobyl jsi také ve vězení. Mohl bys vzpomenout na nějakou událost, která souvisí právě s touto Tvoji angažovaností?

VM: Především nesmazatelným dojmem na mě zapůsobil pobyt ve věznici v Praze na Ruzyňi, kde jsem strávil sedm měsíců, v roce 1979. Kde jsem strávil několik týdnů s těžkými zločinci, vrahy. A to byla pro mě chvíle, kdy jsem se naučil vnímat toho druhého, vnímat v něm lepší stránku jeho osobnosti. Navzdory tomu, že jsem seděl s lidmi narušenými, s lidmi, kteří se dopustili těžkých zločinů, vždycky se mi podařilo v nich objevit něco dobrého. A to je nezaplatitelná zkušenost pro další život. Nezaplatitelná zkušenost pro navazování opravdových lidských vztahů s lidmi, s nimiž se setkávám a budu setkávat.

Otázka: A nyní otázka pro moderátora KC OF v Praze. V tomto poslání jsi se nejvíce zapsal do povědomí české a slovenské veřejnosti. Proto bych se chtěl zeptat, co bys vzkázal Občanskému fóru u nás, v Trutnově?

VM: Aby neustávalo ve své práci, aby se nedalo odradit případným neporozuměním, nepochopením nebo kritikou. Aby nadále pokračovalo ve své snaze povzbudit lidi ke skutečnému občanství, to znamená k vědomí, že každý občan tohoto státu není pouze trpným pozorovatelem politické scény, ale má být aktivním subjektem, který se dovede rozhodnout, který se dovede postavit na vlastní nohy. Každý občan, který má co říci do společenských záležitostí.

A pokud se této podaří ve vašem okrese, tehdy neustavitelným způsobem přispěje ke skutečné demokracii v našem státě, kterou si všichni přejeme.

Děkuji za rozhovor.

připravil Bohumil Šitavanc

Václav MALÝ přijel rád

Přijel jste do Trutnova rád? Zeptal jsem se Václava Malého v zákulisí Bílého domu, kde se připravoval na besedu s občany. Rozesmál se až do záklonu, ano, rád - a svoje slova potvrdil podpisem, který věnuje všem našim čtenářům.

Pak vyšel na pódium, kam si vedle místních představitelů ČSL a OF přizval i pana Rybáře, vzdělaného katolického kněze, který je mu dosud příkladem i učitelem i ministra JUDr. Richarda Sachera - a svým sympaticky melodickým hlasem si začal povídat s lidmi. V sále, zařízeném pro omezený počet komunistů, lidé stáli podél zdí i u vchodů, seděli na schodech; na křeslech, projektovaných pro širší "pozadí" soudruhů, seděli i po dvou, několik desítek lidí naslouchalo i v nevytopeném malém sále, kam byl zvuk přenášen. Téměř čtyři hodiny lidé vnímavě poslouchali moudrá slova Václava Malého, hlasatele radosti a optimizmu.

Děkujeme za návštěvu, Václave. A těšíme se na příští!

-vlk-

ULICE ŽALUJE

Nedaleko středu města se návštěvníkům Trutnova naskýtá nevšední obrázek - prašná ulice Žilvárova. Dnes ve stavu, jakoby tuď prošla válka. Zatímco cestičky v parku, silnice a cesty v polích jsou asfaltové, tato ulice zůstala prašná tak, jako před 70ti lety. Obyvatelé se jí snaží udržovat, ale zásahem organizací při pokládání potrubí se její stav stále horší.

Vak Trutnov pokládaly loni v prosinci při -17 st. C nové vodovodní potrubí. Při montáži prasklo a bahno stříkalo tak, že bylo tři víkendy co uklízet. Ředitel Vak se omluvil s tím, že potřebné opravy a terénní úpravy budou provedeny, jak to počasí dovolí. V lednu a únoru počasí dovolilo hodně, ale obyvatelé ulice se stále brodí bahnem.

A co městská inspekce VP? Když obyvatelé v akci "Z" pokládali horkovod, zaslala přípis k odklizení sebemenší hromádky hlíny. Když má dát po sobě do pořádku prostředí organizace, městská inspekce VP samozřejmě mlčí. Ulice Žilvárova a její obyvatelé se tímto předsedy MěNV ptají: kolik let bude ještě prašná?

ing. Kořízek